

Találkozás a 70 éves Dráfi Mátyással

GYÖNYÖRŰSÉGES ÁTOK

● *Meglepetésvendég volt nemrég a Budapest Klezmer Band koncertjén, a Komáromi Jókai Színházban. A második rész közepén, amikor színpadra szólította Jávorai Ferenc Fegyva zenekarvezető, a Hegedűs a háztetőn című musical slágerét, Tevje dalát énekelte. Honnan az együttműködés?*

Jómagam is meglepődtem, amikor a koncert előtti napon csörgött a telefonom, és Ióth Tibor színházigazgató megkérdezte, volna-e kedvem fellépni a Budapest Klezmer Band koncertjén. Azonnal igent mondtam. A takarásból figyeltem a zenészeket. Be kell vallanom, náluk temperamentumosabb társaságot ritkán látni! Élvezték a zene minden pillanatát, egymással játszottak a muzikusok.

● *Álló vastaps fogadta a fellépését. Ezen én is csodálkoztam. Nagyon jól esett.*

● *Kilencvenégyben találkozott a szereppel, amikor műsorra tűzték...*

Annak idején láttam Pozsonyban, Jozef Krónerrel. Amikor Komáromban Bor József rendező olyan képet rendezett a vé-

gére, hogy a lakók bőröndökkel, hátizsákokkal elhagyják a városkát, eszembe jutott, és azt hiszem, a közönségnek is, egy másféle elvonulás. Azok, akiknek 1947-ben bőröndökkel kellett elhagyniuk az országot.

● *Emlékszem, zenekar volt, kórus, táncosok.*

Színházigazgató koromban, akkoriban, amikor megalakult a Szóttos, volt egy olyan javaslatom, hogy Pozsonyból az Ifjú Szíveket a MATESZ-hoz kellene csatolni. Akkor lett volna a színháznak zenekara, énekkara, táncsoportja. Csinálhatunk volna zenés játékokat. Nem kellett volna külön megfizetni az Ifjú Szívek zenekarát, mert a mi zenekarunk játszott volna. Ettől függetlenül az együttes képzíthette volna továbbra is a népművészeti műsorait.

● *Min múltott?*

Azon, hogy egyeseknek kellett még egy magyar színház. Addig bombázták az ügyet, amíg a komáromi Magyar Területi Színházat kettéosztották. Nem az a bajom, hogy Kassán lett még egy magyar

Ahogy a hajdani, hazafelé hófúvásban rekedt színészbuszról, a Hegedűs a háztetőn előadásáról vagy éppen vándorszínházuk legutóbbi, pusztafödémesi sikeréről mesélt, egy percig sem hittem, hogy 70 esztendő! Mert hatalmas energiák mozgatója. Dráfi Mátyás Jászai Mari-díjas, Érdemes Művész 53 éve nevette és ríkat bennünket a színházban, a filmvászonon, a legkisebb magyar falu kultúrházában.

színház, hanem az, hogy a költségvetést kettéosztották, s miután önállósult, a komáromi színház nem kapta vissza a pénzt.

● *Régebben nagyon nehéz volt a szlovákiai magyar színészek sorsa. Úgy hallottam, ha kellett, még autóbust is toltak.*

Emlékszem, egyszer Pozsony felől jöttünk haza, talán Szencen játszhattunk, és Aranyosnál hajnalig kellett várniuk, amíg a hófúvás alábbhagy. Jött a kotrógép, ami utat csinált. Egy másik télen Királyhelmecekről úgy érkeztünk, hogy meg kellett szállniuk Rimaszombatban, s másnap indulhattunk hazafelé.

● *Szerintem mindig nehéz színésznek lenni.*

Nem könnyű pálya, de gyönyörű. Ha az ember szívvel, lélekkel csinálja, és arra gondol, adhat valamit a közönségnek, akkor nagyon szép. Néha mondom is a díszleteseknek, „– Gyerekek! Csak egy kis lyukat hagyjatok, ahol tudom lesni a közönséget!” Felemelő élmény, amikor a színész látja, hogy a közönség miképp

reagál egy jelenetre. Akkor érzem, hogy adtam valamit.

● *Színészként rengeteget van színpadon, volt színházigazgató, tanított a főiskolán. Miért kellett még a Teátrum Színházi Polgári Társulás gondjait is a nyakába vennie? Előadásokat rendezni, művelődési házakkal tárgyalni, közönséget szervezni?*

Akkor született a Teátrum, amikor a színház vezetősége úgy döntött, kisebb falvakba nem megy. Kezdő korom óta, amikor ezt a gyönyörűséges átkot a nyakamba vettem, emlékszem azokra az apró falvakra, ahol tenyérnyi helyen színházat tudott varázsolni a MATESZ. 12 éve összeálltunk néhányan, hogy begyakoroljunk előadásokat, és szabadidőnkben, szabad napjainkon eljátsszuk ezeket a kis falvakban is.

● *Hallottam, Pusztafödémesen, október végén, állva tapsolt a közönség az Egy csók és más semmi című zenés játék végén.*

Medveczky Szabolcs jóvoltából zenekarunk is lett. Ő is egy megszállott örült. Összeszedett harminc zenészt. Azt mondtuk, most vagy soha, és megvalósult a gyermekkori álmom, a Bánk bán. Az opera. Nem árulom el, mennyi pénzért jöttek az énekesek, a színészek Budapestről, Győrből; s azt sem, mennyiért muzsikáltak a zenészek, mert kiröhögnek bennünket. A búcsi templomban tartott előadás végén libabőrösen jöttek le a szereplők a színpadról, s azt mond-

„Most a rádióban és mindenütt van egy jó kifogás. Nincs pénz. Ám, ahogy a szlovák adások tudnak csinálni rádiójátékokat, nem hiszem, hogy a magyar adás nem tudna csinálni. Filmbe azért hívnak. Legutóbbi filmes munkám Branislav Mišik rendező Orest, a varázsló című tévéfilmje volt, két éve.”

ták, „– Éreztétek? Itt volt az Isten”. Az egyszerű öreg nénikék, akik életükben nem voltak operában, a padok között fogdosták a kezünket, ahogyan vonultunk kifelé. Máskor a Mánás Miskát játszottuk Közép-Szlovákiában, egy kis roma faluban. Az előadás után láttam, sir a győri vendéghegedűs. Kérdeztem tőle, „– Ildi, mi bajod?” Azt válaszolta, „– Matyi bácsi! Életemben most először éreztem meg, mit jelent az a szó, hogy küldetés”. Válaszolva az előző kérdésre is, ezért érdemes csinálni.

● *Mindenütt azonnal vevők a polgármesterek, a kultúrházak?*

Polgármestere és kultúrosa válogatja. Sok helyen inkább kiadják a helységet, mert úgy megvan a bevétel, nem kell közönséget szervezni. Pedig, mondjuk a Luxemburg grófja esetében, melyet 2400 euróért kínálunk, 300 fő és 10 eurós jegyár mellett, teltház esetén, 600 euró bevétel van a kultúrháznak. Igen ám! De ezért dolgozni, szervezni kellene.

● *Hatvanötben végezte el a színművészeti főiskolát, akkor vette feleségül Szabó Mihály Borbálát.*

Most volt a 47. házassági évfordulónk. Elmentünk kettesben vacsorázni. A hosszú házasság titka valószínűleg az,

hogy nemcsak szeretjük, hanem tiszteljük is egymást, a másik munkáját. Borika mindenben segít. A Teátrumban annyi munkát végez, amennyit a színházban 12 ember csinálna.

● *Három lányuk, hat unokájuk van. Mindegyik unoka állt már a Teátrum színpadán?*

Az Olivérben ott volt Áron, Tamás, Robika, Réka, a Bánk bánban a kis Miki. Most, a Hókirálynőbe beszervezem az öt éves kis Majját. A Hókirálynő musical, amelynek zenéjét, szövegét, verseit Dr. Dobi Ákos írta. Gyönyörűre sikeredett! Remélem sikeres előadás lesz belőle. Réka unokám lesz a címszereplő, Miklós alakítja Kayt, Gerdát a Jancsi és Juliska című mesejátékunkban feltűnt tehetség, Czirfusz Viktória játssza. A további szerepekben Mák Ildikó, Pónty Tamás, Jóba István és Emese lányom lesznek láthatóak. Januárban tartjuk a premiert. ■

BÁRÁNY JÁNOS
FOTÓ: EGRI MÁTÉ

DRÁFI MÁTYÁS

JÁSZAI MARI-DÍJAS, ÉRDEMES MŰVÉSZ

1942. november 17-én született Galántán, **Dráfi Kálmán** és **Mikóczy Jolán** gyermekeként. 1965-ben végzett a **Pozsonyi Színművészeti Főiskolán**. 1959–1960 között a **komáromi Magyar Területi Színház** színésze volt. 1965–1980 között, majd 1982 óta a **MATESZ**, illetve a **Komáromi Jókai Színház** tagja; 1969 és 1971 között igazgatója volt. 1965-ben feleségül vette **Szabó Mihály Borbálát**. Három lányuk született: **Emőke** (1965), **Emese** (1970) és **Anikó** (1976). Hat unokája van. Az egyik legismertebb felvidéki magyar színész. Számtalan emlékezetes alakítást nyújtott. Volt **Proctor A salemi boszorkányokban**, **Lucifer Az ember tragédiájában**, **Peachum a Koldusoperában**, **Kubanek a Csókos asszonyban**, **Témüller A padlásban**. Vendégszerepei: **Doc a Vígszínház West Side Storyjában**; a **Virágot Algernonnak Gimpy-je**, Székesfehérvárott; **A vak** című Dürrenmatt-dráma **Hercege** Budapesten, a **Bárka Színházban**. Friss szerepei a **Komáromi Jókai Színházban**: **Sári bíró** (Móricz Zsigmond: **Sári bíró**), **Abdulin kereskedő** (Gogol: **Revizor**), **Gróf Boroghy Gedeon** (Vaszary Gábor – **Fényes Szabolcs – Szenes Iván: Az ördög nem alszik**). Jelenleg az **Öreg** szerepét próbálja **Spiró György: Prima környék** című tragikomédiájában, melynek premierje 2012. november 30-án, pénteken lesz. Több énekes, verses hanghordozója is megjelent (**Dalok, szonok; Hazai csokor**). A komáromi **Teátrum Színházi Polgári Társulás** vezetője, rendezője, színésze. Főbb filmjei: **Ezeréves méh, Átkelő a Dunán, Tájékp, Barackliget**. Díjai: **Egressy-díj, Nyitott Európáért díj, A Szlovák Köztársaság ezüst plakettje, Pro Urbe díj, Életműdíj – Határon Túli Magyar Színházak Fesztiválja, Kísvárda; a Szlovák Köztársaság elnökének Pribina keresztje.**

Tevje szerepében a *Hegedűs a háztetőn* című musical előadásában

Fotó: archívum